

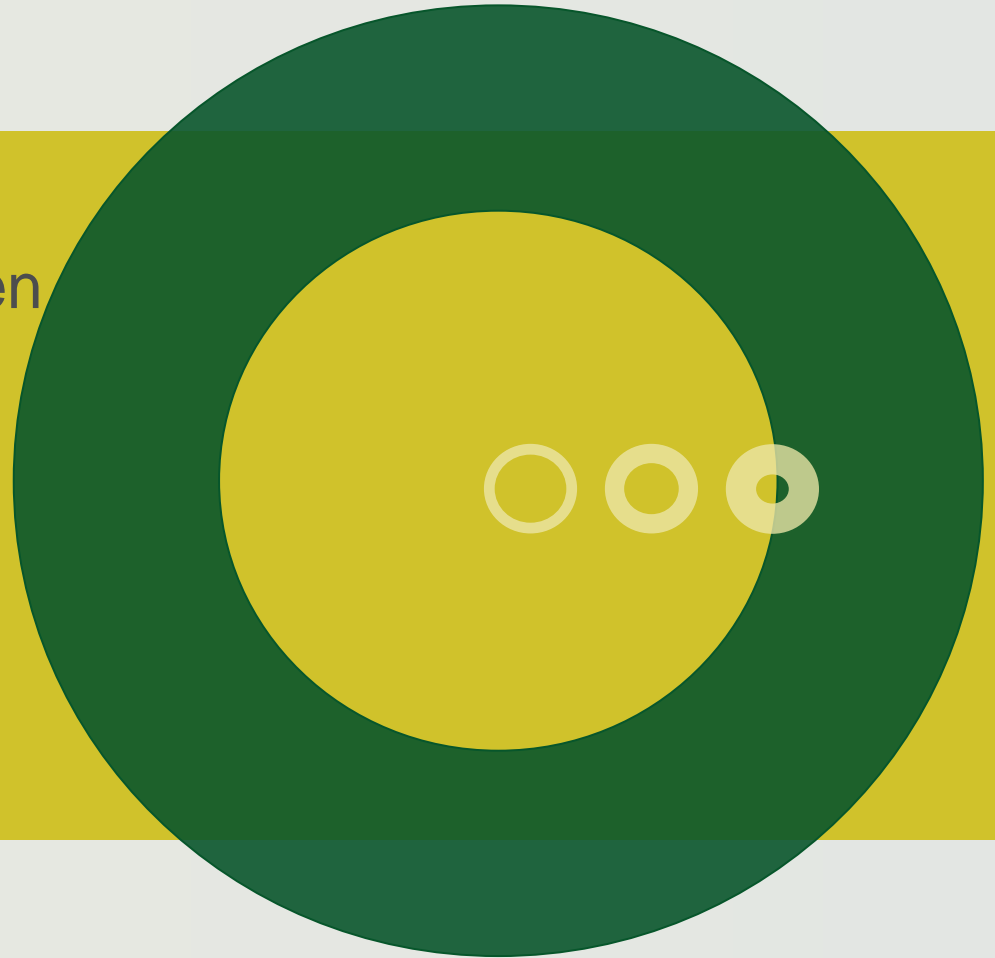

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Ansvar – bestyrelse og Advisory Board

v/

Morten Haahr Jensen
Specialkonsulent

Indledende bemærkninger

- I krisetid er der stigende fokus på ledelse fra omverdenen
- Større ansvar forbundet med ledelse
- Større "interesse" fra aftaleparter, der ønsker tab dækket
- Personer involveres i ledelsen efter "diktat" fra eks. banker
- Hvad er ledelsesansvar og hvad er rådgiveransvar?

Hvad indebærer ledelse?

- Retten til at bestemme!
 - Driften
 - Strategi
 - Økonomi
 - Personaleledelse
- Ledelsen er "ansvarlig" for...

Hvem er ledelsen?

- Hvem har ansvaret?
- Ledelsen - hvem og hvad er det?
- Afhænger af organisationsform
- Kan ofte være en enkelt person
- Kan være flere
 - På grund af loven – selskaber
 - På grund af virksomhedsform - I/S'er
 - På grund af frivillig aftale – rådgivende organ
 - På grund af krav fra andre

Kapitalselskaber

Ledelsesstruktur bestemmes i lov

- Generalforsamling – øverste beslutningsorgan
- A/S skal mens ApS kan have en bestyrelse – den overordnede ledelse
- Bestyrelsen er ”det centrale ledelsesorgan”
- Direktion – den daglige ledelse
- Lovbestemt opgavebeskrivelse

Selskabsbestyrelse

- Varetager den overordnede og strategiske ledelse
- Mindst 3 medlemmer i en A/S-bestyrelse
- Flertal af medlemmer må ikke være direktører i selskabet
- Flertal af medlemmer i et A/S skal vælges på generalforsamling

Bestyrelsens opgaver

- Ansætte direktionen
- Varetage overordnet og strategisk ledelse
- Sikre en forsvarlig organisation
- Føre tilsyn med bogføring og regnskab
- Påse at der er procedurer for risikostyring og interne kontroller
- Løbende modtage rapportering om de finansielle forhold
- Føre tilsyn med direktionen
- Påse at kapitalberedskab er forsvarligt

Bestyrelsens daglige virke

- Vælger selv sin formand, som sikrer, at der holdes møder, når det er nødvendigt
- Skal udarbejde en forretningsorden
- Forretningsorden indeholder typisk bestemmelser om konstitution, mødefrekvens og dagsorden
- Protokolpligt

Udtræden

- Valgperiode afhænger af vedtægter
- Medlemmer kan til enhver tid udtræde
- Skal give meddelelse til bestyrelsen

Bestyrelsesansvar

- I forbindelse med udførelsen af hvervet
- Forsætligt eller uagtsomt (fejl eller forsømmelse)
- Tilføjet selskabet, kapitalejer eller andre skade (skal være lidt et tab)
- Erstatning kan i særlige tilfælde nedsættes

Muligt ansvar

- Tillader fortsat drift, hvor åbenbart, at der ikke er midler hertil
- Tegner et urealistisk optimistisk billede af virksomheden i årsrapporten
- Tillader at selskabet tømmes for midler
- Kapitaltabsreglen

Eksempler fra praksis

- UfR 2001.873H: "Familiebestyrelse", hvor "passivt" bestyrelsesmedlem var ansvarlig over for konkursbo => Ansvarsgrundlag det samme, selv om "Familiebestyrelse"
- UfR 2011.1290H: Samme forhold, men Revisor blev dømt til delvis at friholde det "passive" bestyrelsesmedlem

Hvordan undgås ansvar?

- Følge lovgivning og skrevne retningslinjer, eks. vedtægter og forretningsorden
- Beslutninger truffet på et sagligt/omhyggeligt grundlag medfører ikke ansvar
- Dokumentationsgrundlagt for beslutninger -> protokoller

Bestyrelsesansvar i øvrigt

- Andre bestyrelser, eks. i foreninger, vurderes på samme grundlag som selskabsbestyrelser
- Culpa-ansvar / skærpet professionsansvar
- Fastslået i UfR 2006.2637H: Ulønnet bestyrelse i AOF frikendt for ansvar for fortsat drift ud fra en konkret vurdering, men slået fast, at ansvaret skal vurderes på samme måde, som i øvrige erhvervsdrivende virksomheder

Advisory Board

- Rådgivende organ – som hovedregel
- Forum for fortrolig sparring om strategiske forhold, økonomi o.l.
- Ingen lovregulering
- Rådgivning?
- Ledelse?
- Indhold og kompetence fastlægges af virksomhedsejeren

Advisory Board - grundlag

- Aftalebaseret – bør være skriftligt
- Virksomhedsejerens bestemmelser
- Kan indeholde formelle bestemmelser, som i en forretningsorden
- Bør beskrive kompetence
- Bør beskrive forventninger til deltagerne
- Fortrolighedserklæring
- Aflønning

Advisory Board - ansvar

- Hovedregel – ikke en del af ledelsen, derfor ikke ledelsesansvar
 - Hvis tillagt ledelseskompetence i aftale -> muligt ledelsesansvar
 - Ansvar kan være over for tredjemand, hvis udadtil fremstået som ledelsesorgan
- Rådgivningsansvar? JA!
 - Over for virksomhedsejeren

”Bankindsatte” ”bestyrelser”

- Banken stiller krav om, at der nedsættes en ”bestyrelse” for en nødlidende virksomhed
- Formelt er det virksomhedsejeren, der nedsætter ”bestyrelsen”
- Kompetencen afgøres af de krav, banken ”fastsætter”
- Banken kan være part i aftalen

”Bankindsatte” bestyrelser - ansvar

- Hvis selskabsbestyrelse -> ansvar efter selskabsloven - ledelsesansvar
- For andre ”bestyrelser” -> ansvarsvurdering ud fra ”bestyrelsens” kompetencer
- Et muligt ansvar kan udspringe af aftale mellem banken og bestyrelsesmedlemmet

”Bankindsat” driftsledelse

- Nuværende virksomhedsleder erstattes efter krav fra banken af en ny – midlertidig – leder
- Kan være både en landmand eller en konsulent
- Tale om ledelsesansvar!

Rådgivers ansvar - forsikring

- Rådgivningsansvar er dækket af Risikofonden
- Under rådgivningsansvar falder også ansvar for rådgivning ydet i Advisory Board
- Ledelsesansvar, herunder bestyrelsesansvar, er ikke dækket af Risikofonden
- "Bankindsatte" organer? Afhænger af kompetence

Ledelsesansvarsforsikring

- Forskellige betegnelser
- Dækker ledelsesansvar
- Kan tegnes i en række større selskaber
- Bør tegnes af virksomheden
- Dækker den samlede ledelse

Afslutning

- Sondring mellem ledelsesansvar og rådgivningsansvar er vigtig
- Vigtigt at gøre sig bekendt med opgaven, når man deltager i en bestyrelse eller Advisory Board
- Vigtigt at have styr på de forsikringsmæssige forhold
- Husk: Ansvar er sjældent forekommende!